

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОДАЛЬНИХ
ДІЄСЛІВ МОЖЛИВОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Студентки групи Кит08-21

факультету східної і слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми

Китайська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша – китайська

Лященко Діани Володимирівни

Науковий керівник:

викл. Самаркіна А.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП
РОЗДІЛ 1 ХАРАКТЕРИСТИКА МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ МОЖЛИВОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....
1.1. Характеристика модальних дієслів в сучасній китайській мові.....
1.2. Структурно-функціональні особливості модальних дієслів в Сучасній китайській мові.....
1.3. Характеристика основних модальних дієслів можливості в китайській мові.....
Висновки до Розділу 1.....
РОЗДІЛ 2 ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ МОЖЛИВОСТІ В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....
2.1. Аналіз функціонально-семантичних особливостей модальних дієслів можливості в китайській мові.....
2.2. Зазначення функцій та семантики модальних дієслів можливості в китайській мові.....
2.3. Функції та семантики модальних дієслів можливості в китайській мові.....
Висновки до Розділу 2.....
ВИСНОВКИ.....
АНОТАЦІЯ.....
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....

ВСТУП

Дослідження вчених щодо характеристики модальних дієслів можливості в сучасній китайській мові дають змогу краще зрозуміти особливості вживання цих дієслів в мовленні носіїв китайської мови.

Модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження різних модальних значень, таких як можливість, неможливість, потенціал, дозвіл, зобов'язання тощо. Ці дієслова є дуже важливими для формування смислових відтінків в мовленні.

Дослідження вчених показують, що китайські модальні дієслова можливості можна класифікувати за різними критеріями, такими як: ступінь можливості, форма вираження, контекст вживання тощо. Крім того, модальні дієслова можливості часто утворюють сполучення з іншими дієсловами, прикметниками й іншими частинами мови, що робить їх використання ще складнішим.

Одним з найбільш вивчених модальних дієслів можливості в китайській мові є "能" néng — фізично могли, мати змогу. Це дієслово вживається для вираження можливості здійснити дію, яку обговорюють, наприклад: "我能为你做什么?" Wǒ néng wéi nǐ zuò shénme? — Що я можу зробити для тебе?.

Іншим вивченим модальним дієсловом можливості є "可以" kěyǐ — могли, мати дозвіл. Це дієслово використовується для вираження дозволу або можливості зробити щось, наприклад: "你可以买这件衣服" Nǐ kěyǐ mǎi zhè jiàn yīfú — Ти можеш купити цю сукню.

Актуальність теми. Китайська мова є однією з найбільш поширених мов у світі. Вона має мільярди носіїв і є офіційною мовою Китаю, Тайваню, Сінгапуру та багатьох інших країн. Тому вивчення китайської мови та її граматики має велике значення для людей, які планують працювати та жити в Китаї або інших країнах, де китайська мова є поширеною.

Модальні дієслова можливості 能, 可以 є важливою частиною китайської

мови, оскільки вони допомагають виражати різні відтінки значень у мовленні, такі як: потенційна можливість, дозвіл на дію тощо.

Сучасна китайська мова постійно розвивається і змінюється, тому вивчення модальних дієслів можливості в сучасній китайській мові є важливим для її розуміння і використання в повсякденному житті.

Характеристика модальних дієслів можливості в сучасній китайській мові може бути дуже актуальною та корисною для студентів та вчителів китайської мови, а також для тих, хто цікавиться китайською мовою та культурою.

У сучасній китайській мові існує велика кількість дієслів, які використовуються для опису різноманітних дій, станів, процесів та подій.

Дієслова можна розділити на декілька категорій залежно від їхніх особливостей:

- 1) дієслова дії: вони використовуються для опису дій, які виконує людина або тварина, наприклад: 跑 pǎo — бігти, 吃 chī — їсти, 看 kàn — дивитися.
- 2) дієслова стану: вони використовуються для опису стану речей або людей, наприклад: 睡觉 shuìjiào — спати, 坐 zuò — сидіти, 站 zhàn — стояти.
- 3) дієслова зміни стану: вони використовуються для опису зміни стану або положення, наприклад: 变化 biànhuà — змінюватися, 上升 shàngshēng — підніматися, 下降 xiàjiàng — опускатися.
- 4) дієслова відчуття: вони використовуються для опису відчуттів людини, наприклад: 疼痛 téngtòng — боліти, 感觉 gǎnjué — відчувати.
- 5) дієслова спілкування: вони використовуються для опису дій, які відбуваються у процесі спілкування, наприклад: 说话 shuōhuà — говорити), 听 tīng — слухати), 谈话 tánhuà — розмовляти).
- 6) дієслова руху: вони використовуються для опису руху, наприклад: 飞 fēi — літати, 游泳 yóuyǒng — плавати, 开 kāi — відкривати.

Модальні дієслова можливості в китайській мові мають свої функціонально-семантичні особливості, які впливають на їхнє використання та роль у мовленні. Основні особливості модальних дієслів можливості включають:

- 1) відображення можливості дії в залежності від здібностей та умов. Модальні дієслова можливості вказують на те, що дія може бути виконана лише за дотриманням певних умов.
- 2) вираження дозволу або заборони. Наприклад, слово 可以 kěyǐ може використовуватися для вираження дозволу на виконання дії, тоді як слово 不可以 bùkěyǐ вказує на заборону.
- 3) вираження бажання для виконання певної дії. Наприклад, слово 想 xiǎng — хотіти вказує на бажання виконати дію.
- 4) вираження обов'язку виконати певну дію. Наприклад, слово 必须 bìxū — необхідно, зобов'язаний вказує на обов'язок виконання дії.
- 5) відображення ступеню можливості виконання дії. Наприклад, слово 可能 kěnéng вказує на можливість виконання дії, але не гарантує її успішного виконання.

Об'єкт дослідження: самі модальні дієслова можливості в китайській мові, їх властивості та особливості вживання. Дослідження цього об'єкту дає можливість краще зрозуміти, які модальні значення можуть бути виражені цими дієсловами, які контексти використання є найбільш типовими, які є варіанти утворення сполучень з іншими частинами мови.

Предмет дослідження: вплив модальних дієслів можливості на китайське мовлення загалом. Дослідження цього предмету дозволяє з'ясувати, як вживання модальних дієслів можливості впливає на формування звичних конструкцій мовлення, на різноманітність висловлювань, на відчуття взаємодії між співрозмовниками.

Було поставлено наступні завдання:

- надати характеристику основним модальним дієсловам у сучасній китайській мові;
- характеристика структурно-функціональних особливостей модальних дієслів в сучасній китайській мові;
- аналіз та опис функціонально-семантичних особливостей модальних дієслів можливості в китайській мові.

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ МОЖЛИВОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Характеристика модальних дієслів у сучасній китайській мові

Модальні дієслова — це особлива група дієслів, які використовуються для вираження різних значень і функцій у мовленні. У більшості мов вони не мають чіткої часової форми і не вказують на конкретну дію, а виконують інші граматичні та семантичні функції.

У китайській мові модальні дієслова використовуються для вираження різних значень можливості, дозволу, обов'язку, бажання, сподівання тощо.

Основні модальні дієслова у китайській мові можна поділити на декілька груп за їх значенням та функціями:

1. модальні дієслова можливості: 能, 可以, 可能, 会;
2. модальні дієслова дозволу: 可以, 能 ;
3. модальні дієслова обов'язку: 必须, 应该, 需要;
4. модальні дієслова бажання та сподівання: 想, 希望, 愿意.

Крім того, у китайській мові існує також група модальних дієслів, які використовуються для вираження різних семантичних відтінків, таких як: рекомендація, попередження, порада тощо. До цієї групи можна віднести такі дієслова: 如 rú — передбачати, 建议 jiànyì — пропонувати, радити; 警告 jǐnggào — попереджувати; 劝告 quàngào — радити та інші.

Модальні дієслова можливості у сучасній китайській мові використовуються для вираження можливості або ймовірності того, що дія станеться.

Основні модальні дієслова можливості в китайській мові - це 可以 kěyǐ, 能 néng та 会 huì.

可以 kěyǐ — можливість виконання дії, що залежить від дозволу або згоди на її виконання:

你可以来我们的派对。Nǐ kěyǐ lái wǒmen de pàiduì. — Ти можеш прийти на нашу вечірку.

能 néng — можливість виконання дії, яка залежить від здібностей або фізичних можливостей щось зробити:

我会游泳，我能游过那个河。Wǒ huì yóuyǒng, wǒ néng yóu guò nàge hé. — Я вмію плавати, я можу перепливати ту річку.

会 huì — можливість виконання дії в залежності від навичок, досвіду або знань:

我学了五年中文，我会说中文。Wǒ xuéle wǔ nián zhōngwén, wǒ huì shuō zhōngwén. — Я вивчав китайську протягом п'яти років, я вмію говорити китайською.

Для вираження більш високої ймовірності виконання дії в китайській мові можна використовувати кілька модальних дієслів можливості разом, наприклад: 能够 nénggòu — бути в змозі, могли або 可以...的 kěyǐ...de.

能够 nénggòu — можливість дії в залежності від здібності та умов:

我空闲的时候，我能够帮你。Wǒ kòngxián de shíhou, wǒ nénggòu bāng nǐ. Це речення можна перекласти як: "Коли я вільний, я можу тобі допомогти", де 能够 nénggòu використовується для вираження можливості дії в залежності від здібності та умов, тобто в даному випадку умовою є те, що я вільний. Дане модальне дієслово є поєднанням дієслова 能 néng і дієслова для вираження здатності або можливості 好 hǎo. Використовуючи це модальне дієслово, мовець підкреслює, що може виконати дію, якщо відповідні умови будуть виконані.

Основні функціонально-семантичні особливості модальних дієслів можливості в китайській мові наступні:

1) вираження можливості дії в залежності від здібності та умов:

能 néng

可以 kěyǐ

2) вираження заборони дії:

不可以 bù kěyǐ

不准 bù zhǔn

3) вираження можливості дії з метою показати згоду або незгоду:

应该 yīnggāi — повинен або слід

应当 yīngdāng — зобов'язаний або слід

必须 bìxū — необхідно або мусить

4) вираження бажання або небажання виконання певної дії:

想 xiǎng — хочу

愿意 yuànyì — бажаю

不想 bù xiǎng — не хочу

5) вираження можливості дії з використанням спеціальних форм модальних дієслів:

会 huì — вмію

肯 kěn — згоден

敢 gǎn — наважусь

该 gāi — мав би, повинен би.

Крім того, модальні дієслова можуть мати різні варіанти вживання залежно від контексту речення та, звичайно, вживаються з іншими словами, щоб уточнити їх семантичне значення.

Наприклад, слово 能 néng може вживатися зі словом 可以 kěyǐ для вираження можливості дії, або зі словом 会 huì для вираження здібності виконати дію в майбутньому.

Модальні дієслова є важливою частиною китайської мови, як і в інших мовах. У китайській мові модальні дієслова використовуються для вираження різних сенсів та нюансів, таких як: можливість, обов'язок, бажання, можливість, схильність та інші.

Основні модальні дієслова в китайській мові:

可以 kěyǐ — можна, дозволяється, допускається.

必須 bìxū — потрібно, обов'язково.

应该 yīnggāi — повинно бути, слід.

能 néng — можу, здатний, маю можливість.

要 yào — маю намір, хочу, потрібно.

会 huì — можу, зможу, вмію.

不能 bùnéng — не можу, не здатний.

不必 búbì — не потрібно, не обов'язково.

不要 bù yào — не хочу, не потрібно.

Наприклад, можна використовувати дієслово 可以 kěyǐ для вираження дозволу чи можливості зробити щось.

Наприклад: 我可以去吃饭吗? wǒ kěyǐ qù chīfàn ma? — Чи можу я піти поїсти?.

Дієслово 必須 bìxū використовується для вираження обов'язку чи необхідності зробити щось.

Наприклад: 我们必须完成做这个草案。 Wǒmen bìxū wánchéng zuò zhège cǎo'àn — Ми повинні закінчити цей проект.

Дієслово 应该 yīnggāi використовується для вираження чогось, що "слід" чи "має бути" зроблено. Наприклад: 你今天应该早点睡觉。Nǐ jīntiān yīng gāi zǎodiǎn shuìjiào。 — Тобі слід лягти спати раніше сьогодні.

Дієслово 能 néng використовується для вираження фізичної можливості зробити щось. Наприклад: 我能帮你吗? Wǒ néng bāng nǐ ma? — Чи можу я тобі допомогти?.

Дієслово 要 yào може мати різні значення, включаючи "маю намір", "потрібно" чи "хочу". Наприклад: 我要去商店买东西。Wǒ yào qù shāngdiàn mǎi dōngxī — Я хочу піти до магазину купити щось.

Дієслово 会 huì використовується для вираження здатності зробити щось у майбутньому. Наприклад: 我会学习中文。Wǒ huì xuéxí zhōngwén — Я буду вивчати китайську мову.

Дієслово 不能 bùnéng використовується для вираження нездатності зробити щось. Наприклад: 我不能吃辣的饭。Wǒ bùnéng chī là de fàn — "Я не можу їсти гостру їжу".

Дієслово 不必 búbì використовується для вираження того, що щось не є необхідним чи необов'язковим. Наприклад: 你不必买这么多东西。Nǐ búbì mǎi zhème duō dōngxī。 — Тобі не потрібно купувати так багато речей.

Дієслово 不要 bùyào використовується для вираження того, що щось не потрібно робити чи не слід робити. Наприклад: 不要喝太多酒。Bùyào hē tài duō jiǔ — Не пийте занадто багато алкоголю.

У китайській мові існує багато модальних дієслів, і кожне з них має своє унікальне значення та використання.

Вивчення та розуміння модальних дієслів в китайській мові дуже важливе для ефективного використання мови. Знання цих дієслів допоможе нам виразити свої ідеї більш точно та чітко, а також зрозуміти інших людей, коли вони використовують ці дієслова.

Наприклад, якщо ви розумієте значення дієслова 应该 yīnggāi, ви можете

коректно використовувати його у своїх реченнях для вираження необхідності або обов'язку зробити щось. Якщо ви розумієте значення дієслова 能 néng, ви можете виразити та показати іншим можливість зробити щось або запитати про можливість іншої людини виконати певну дію.

Знання модальних дієслів також допоможе вам уникнути неправильного використання дієслів та розуміти різницю між синонімами. Наприклад, дієслово 要 yào та дієслово 应该 yīnggāi можуть використовуватися для вираження необхідності зробити щось, але вони мають різні відтінки значення.

Крім того, знання модальних дієслів допоможе вам зрозуміти більш складні структури речень, де використовуються декілька модальних дієслів.

Наприклад, ви можете зустріти речення, яке містить дієслова 如何 rúhé, 可以 kěyǐ та 必須 bìxū, що вказують на те, як зробити щось, чи є це можливим та чи є це обов'язковим.

1.2. Структурно-функціональні особливості модальних дієслів в сучасній китайській мові

Модальні дієслова в сучасній китайській мові (СКМ) є важливою групою слів, які виконують функцію вираження модальності, тобто ставляться в залежність можливості, необхідності, обов'язку, бажання тощо дії.

Структурно-функціональні особливості модальних дієслів в СКМ можна охарактеризувати наступним чином:

Словоформація: більшість модальних дієслів утворюються шляхом поєднання базового дієслова з іншими словами. Наприклад, дієслово 可以 kěyǐ утворене від слів 可 kě — можливий, та 以 yǐ, що вказує на можливість дії.

Граматичні функції: модальні дієслова в СКМ мають важливі граматичні функції. Вони зазвичай використовуються з інфінітивними формами дієслів, що вказують на дію, яку необхідно виконати. Модальне дієслово після інфінітива вказує на можливість, обов'язок, бажання тощо виконати дію.

Наприклад, можна скласти речення 我可以去学校 Wǒ kěyǐ qù xuéxiào — Я можу йти до школи, де 可以 kěyǐ є модальним дієсловом, а qù (йти) — інфінітивна форма дієслова.

Формальні особливості: модальні дієслова в СКМ мають специфічні властивості щодо свого вживання у мові. Вони можуть змінювати своє значення в залежності від контексту, а також можуть використовуватися в різних формах часу та особи.

Модальні дієслова в стандартній китайській мові (СКМ) використовуються для вираження різних смислів, включаючи можливість, бажання, намір, зобов'язання, раду і сумнів. Вони мають певні функціональні особливості, які важливо знати для правильного їх використання.

Модальні дієслова можуть бути використані без дієслова.

У СКМ, модальні дієслова можуть використовуватися без дієслова, наприклад:

你可以去吗? nǐ kěyǐ qù ma? — Чи можеш ти піти?

我会去的 wǒ huì qù de — Я піду.

1. Модальні дієслова можуть бути використані зі словом 要 yào.

У СКМ, модальні дієслова можуть використовуватися зі словом 要 yào, що вказує на намір або бажання, наприклад:

我要去 wǒ yào qù — Я хочу піти.

2. Модальні дієслова можуть бути використані зі словом 会 huì.

У СКМ, модальні дієслова можуть використовуватися зі словом 会 huì, що вказує на здатність або вміння виконати дію, наприклад:

他会游泳 tā huì yóuyǒng — Він вміє плавати.

3. Модальні дієслова можуть бути використані зі словом 不 bù.

У СКМ, модальні дієслова можуть використовуватися зі словом 不 (bù), що вказує на неможливість виконати дію, наприклад:

我不能去 wǒ bù néng qù — Я не можу піти.

4. У СКМ модальні дієслова можуть бути використані зі словом 可以 kěyǐ, що вказує на можливість виконати дію, наприклад:

我可以去 wǒ kěyǐ qù — Я можу піти.

你可以帶你的朋友来。 — Ти можеш привести свого друга.

Слово 可以 kěyǐ часто використовується для вираження дозволу або згоди на виконання дії. В цьому контексті воно може використовуватися як окреме слово або з модальним дієсловом, наприклад:

你可以去 nǐ kěyǐ qù — Ти можеш піти.

我不能去，你可以去 wǒ bùnéng qù, nǐ kěyǐ qù — Я не можу піти, а ти можеш піти.

1.3. Характеристика основних модальних дієслів можливості в китайській мові

Модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження можливості дії. Основні модальні дієслова можливості в китайській мові включають:

可以 kěyǐ — це найбільш поширене модальне дієслово можливості в китайській мові. Воно вказує на те, що дія можлива, дозволена або припустима. Наприклад: 我们可以去看电影 Wǒmen kěyǐ qù kàn diànyǐng. — Ми можемо піти дивитися фільм.

能 néng — це дієслово вказує на здібність або можливість виконати дію. Воно може вживатися зі словом 不 bù, яке вказує на неможливість виконати дію. Наприклад: 他能跑很快。 Tā néng pǎo hěn kuài. — Він може бігти дуже швидко.

会 huì — це модальне дієслово вказує на те, що дія може бути виконана, оскільки на це є знання або вміння.

Наприклад: 我不会开车。 wǒ bù huì kāichē. — Я не вмію водити машину.

得 dé — це модальне дієслово вказує на можливість виконання дії за певних умов. Воно може вживатися зі словом 不 bù, яке вказує на неможливість виконати дію. Наприклад: 如果你不走快，就得迟到了。 Rúguǒ nǐ bù zǒu kuài, jiù dé chídào le. — Якщо ти не йдеш швидко, то запізнишся.

可能 kěnéng — це модальне дієслово вказує на можливість виконання дії. Воно може вживатися зі словом 不 bù, яке вказує на неможливість виконати дію.

应该 yīnggāi — це модальне дієслово вказує на обов'язок виконання дії. Наприклад: 我们应该去帮助他。 Wǒmen yīnggāi qù bāngzhù tā. — Ми повинні піти допомогти йому.

Модальні дієслова в китайській мові можуть мати різне значення та використовуватись у різних контекстах. Нижче розглянемо особливості вживання модальних дієслів в деяких типових контекстах.

1) Вимога.

У випадку, коли потрібно висловити вимогу, використовують модальне дієслово 必須 bìxū — повинно чи необхідно. Наприклад:

我们必须准备好明天的演出。Wǒmen bìxū zhǔnbèi hǎo míngtiān de yǎnchū.

— Ми повинні бути готові до вистави завтра.

2) Рекомендація.

Модальне дієслово 可以 kěyǐ вживається для вираження рекомендацій та дозволів. Це дієслово може означати "можна", "дозволяється", "рекомендується" чи "зможете".

Наприклад: 你可以在这个咖啡馆等我。Nǐ kěyǐ zài zhège kāfēi guǎn děng wǒ.

— Ти можеш зачекати мене у цьому кафе.

3) Неможливість.

Модальне дієслово 不可以 bù kěyǐ вживається для вираження заборони або неможливості виконання певної дії. Наприклад:

在这里不可以抽烟。Zhèlǐ bù kěyǐ chōuyān. — Тут заборонено курити.

4) Можливість.

Дієслово 可以 kěyǐ, яке ми вже розглядали, також може вживатись для вираження можливості зробити щось. Однак, коли треба підкреслити можливість у більш високому ступені, використовують модальне дієслово 可能 kěnéng. Наприклад:

他可能会来参加聚会。Tā kěnéng huì lái cānjiā jùhuì. — Можливо, він прийде на зустріч.

Висновки до розділу 1

Модальні дієслова — особлива група дієслів, які використовуються для вираження різних значень і функцій у мовленні. У китайській мові модальні дієслова використовуються для вираження різних значень можливості, дозволу, обов'язку, бажання, сподівання тощо. У китайській мові існує декілька груп модальних дієслів, які розподілені залежно від їх значень та функцій: модальні дієслова можливості, модальні дієслова дозволу, модальні дієслова обов'язку, модальні дієслова бажання та сподівання. Модальні дієслова можливості у сучасній китайській мові використовуються для вираження можливості або ймовірності того, що дія станеться. Основні модальні дієслова можливості в китайській мові - це 可以 kěyǐ, 能 néng та 会 huì.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ МОЖЛИВОСТІ В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1. Аналіз функціонально-семантичних особливостей модальних дієслів можливості в китайській мові

Модальні дієслова можливості в китайській мові мають свої функціонально-семантичні особливості, які відрізняють їх від інших груп модальних дієслів.

Ось деякі з цих особливостей:

- 1) вираження можливості. Модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження різних рівнів можливості, від слабкої можливості до досить високої. Вони можуть вказувати на наявність можливості, що її можна реалізувати, або на відсутність можливості здійснення певної дії.
- 2) вираження дозволу. Модальні дієслова можливості також використовуються для вираження дозволу на здійснення певної дії. Наприклад, дієслово 可以 kě yǐ — можна або дозволяється. Часто вживається в побутовому спілкуванні.
- 3) Вираження бажання. Деякі модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження бажання або наміру. Наприклад, дієслово 想 xiǎng — хочу або бажаю. Може вживатись для вираження своїх побажань або потреб.
- 4) Вираження потенціалу. Модальні дієслова можливості також можуть виражати потенціал для здійснення певної дії. Наприклад, дієслово 能 néng — можна або здатний. Використовується для вказівки на наявність певного потенціалу.
- 5) Вираження обмежень. Модальні дієслова можливості в китайській мові можуть використовуватись для вираження обмежень або неможливості здійснення певної дії.
Наприклад, дієслово 不可以 bù kě yǐ — не можна або заборонено.
Використовується для вказівки на наявність обмежень або заборон на виконання певних дій.
- 6) Вираження рекомендацій. Деякі модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження рекомендацій або порад. Наприклад,

дієслово 应该 yīng gāi —повинен або слід. Вживається для вказівки на належність певних дій або рішень.

Модальні дієслова можливості в китайській мові часто використовуються з іншими дієсловами, щоб вказати на різні рівні можливості, наприклад, 可以做 kě yǐ zuò — можна зробити, а 不能做 bù néng zuò — неможливо зробити.

У загальному, модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження можливості, дозволу, бажання, потенціалу, обмежень, рекомендацій, а також можуть використовуватися з іншими дієсловами. Їх функціонально-семантичні особливості дозволяють китайській мові виразно передавати різні значення думки та відтінки емоцій.

Модальні дієслова можливості в китайській мові мають декілька функціонально-семантичних особливостей, які визначають їхню роль у комунікації та їхнє значення для мови в цілому. Розглянемо детальніше ці особливості:

- 1) Вираження можливості. Модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження можливості здійснення певної дії. Наприклад, дієслово 可以 kě yǐ — можна або дозволяється. Використовується для вказівки на наявність можливості зробити щось.
- 2) Вираження дозволу. Деякі модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження дозволу на певну дію. Наприклад, дієслово 允许 yǔn xǔ — дозволяється. Вживається для вказівки на наявність дозволу зробити щось.
- 3) Вираження бажання. Деякі модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження бажання зробити щось. Наприклад, дієслово 想 xiǎng — хочу. Вживається для вказівки на бажання зробити щось.
- 4) Вираження потенціалу. Деякі модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження потенціалу здійснення певної дії.

Наприклад, дієслово 能 néng — могли або мати можливість. Вживається для вказівки на наявність потенціалу зробити щось.

Модальні дієслова можуть виражати не тільки можливість, але й обмеження. В китайській мові це виражається за допомогою таких дієслів, як 不能 bù néng — не можна, 不可 bù kě — неможливо, 禁止 jìnzhǐ — заборонено, 限制 xiànzhì — обмежено, та інших.

Наприклад, є два речення
 你不能进入这个区域。nǐ bù néng jìnrù zhègè qūyù — Ти не можеш увійти в цю зону.
 这个产品不可使用在湿地上。zhègè chǎnpǐn bù kě shǐyòng zài shīdì shàng. — Цей продукт неможливо використовувати у вологих місцях.

Такі модальні дієслова виражають обмеження та заборони, які повинні бути дотримані, щоб уникнути небезпеки чи небажаних наслідків. Вони є важливими елементами комунікації в різних сферах життя, наприклад, у правовій, медичній, технічній тощо.

2.2. Зазначення функцій та семантики модальних дієслів можливості в китайській мові

Модальні дієслова можливості в китайській мові мають різні функції та семантику. Основними функціями модальних дієслів можливості є:

Вираження можливості: дієслова 可以 kěyǐ та 能 néng вказують на можливість здійснення дії, наприклад: 我可以去那里 wǒ kěyǐ qù nàlǐ — Я можу піти туди.

Вираження ймовірності: дієслова 可能 kěnéng та 会 huì вказують на ймовірність здійснення дії, наприклад: 他可能会迟到 tā kěnéng huì chídào — Він, можливо, запізниться.

Вираження побажання: дієслово 希望 xīwàng вказує на бажання здійснення дії, наприклад: 我希望我们可以再见面 wǒ xīwàng wǒmen kěyǐ zàijiàn miàn — я сподіваюся, що ми зможемо знову зустрітися.

Щодо семантики, модальні дієслова можливості в китайській мові мають такі значення:

Можливість: дієслова 可以 kěyǐ та 能 néng вказують на можливість здійснення дії.

Ймовірність: дієслова 可能 kěnéng та 会 huì вказують на ймовірність здійснення дії.

Побажання: дієслово 希望 xīwàng вказує на бажання здійснення дії.

Крім того, модальні дієслова можуть виражати такі значення, як: запит, зобов'язання, згода, заборона, обмеження тощо.

Наприклад, 能 néng може виражати можливість, здатність, а також запит на дозвіл. 必须 bìxū виражає зобов'язання або необхідність щось зробити. 应该 yīnggāi виражає рекомендацію або вимогу щодо того, що потрібно

зробити. 不得 bùdé виражає заборону на щось. 只能 zhǐnéng виражає обмеження або обмеженість у виборі альтернатив. Таким чином, китайські модальні дієслова можуть відтворювати різні значення та виконувати різноманітні функції в мовленні залежно від контексту вживання.

Для аналізу та порівняння вживання модальних дієслів в різних контекстах на китайській мові можна розглянути декілька прикладів текстів та діалогів.

Приклад 1:

文化艺术是一个国家软势力的体现，应该受到重视和支持。wénhuà yìshù shì yīgè guójiā ruǎn shí lì de tǐxiàn, yīnggāi shòudào zhòngshì hé zhīchí.

—Культура і мистецтво є втіленням м'якої сили країни і повинні бути визнані та підтримані.

У цьому прикладі дієслово 应该 yīnggāi вживається для вираження обов'язку або необхідності зробити щось. Тут використовується в контексті підтримки і розвитку культури та мистецтва, яке є важливим елементом м'якої сили країни.

Приклад 2:

你能给我打电话吗？我不知道怎么做。Nǐ néng gěi wǒ dǎ diànhuà ma? Wǒ bù zhīdào zěnmē zuò. — Чи можеш ти зателефонувати мені? Я не знаю, що робити.

У цьому прикладі дієслово 能 néng вживається для вираження можливості зробити щось, тобто можливість допомогти дзвінком.

Приклад 3:

我们不应该排放食物，因为这是太贵了。Wǒmen bù yīng gāi páifàng shíwù, yīnwèi zhè shì tài guile. — Ми не повинні викидати їжу, тому що це дуже дорого.

У цьому прикладі дієслово 不应该 *bù yìng gāi* вживається для вираження заборони або того, що не слід робити. В даному контексті, викидати їжу - неправильна дія.

2.3. Функції та семантики модальних дієслів можливості в китайській мові

Модальні дієслова можливості в китайській мові виконують різноманітні функції та мають різні семантичні значення. Основні функції та значення, які можуть виражатися модальними дієсловами можливості в китайській мові, наведені нижче:

Можливість: модальні дієслова можливості в китайській мові виражають можливість або здатність здійснити дію або подію, наприклад: 能 néng, 可以 kěyǐ, 会 huì.

Зобов'язання: модальні дієслова можливості в китайській мові можуть виражати зобов'язання або необхідність здійснення дії, наприклад: 必须 bìxū, 应该 yīnggāi, 一定要 yīdìngyào.

Рекомендація: деякі модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження рекомендацій або вимог, наприклад: 应该 yīnggāi, 最好 zuì hǎo.

Заборона: модальні дієслова можливості в китайській мові можуть виражати заборону на здійснення дії, наприклад: 不得 bùdé, 不能 bùnéng.

Обмеження: деякі модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження обмежень або обмеженості вибору, наприклад: 只能 zhǐnéng, 只有 zhǐyǒu.

Дозвіл: деякі модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження дозволу на здійснення дії, наприклад: 可以 kěyǐ, 行 xíng.

Семантика модальних дієслів можливості в китайській мові передає різні значення, пов'язані з можливістю здійснення дії. Основними семантичними функціями модальних дієслів можливості в китайській мові є:

Запит: модальні дієслова можливості в китайській мові можуть використовуватися для вираження запиту або прохання. Наприклад: 你能帮我吗? Nǐ néng bāng wǒ ma? — Чи можете ви мені допомогти?

Зобов'язання: модальні дієслова можливості в китайській мові можуть використовуватися для вираження зобов'язань або обов'язків. Наприклад: 我应该学习更加努力 wǒ yīnggāi xuéxí gèngjiā nǔlì — Мені потрібно навчатися більш наполегливо.

Згода: Модальні дієслова можливості в китайській мові можуть використовуватися для вираження згоди або погодження.

Наприклад: 好的, 我会尝试 hǎo de, wǒ huì chángshì — Добре, я спробую.

Заборона: Модальні дієслова можливості в китайській мові можуть використовуватися для вираження заборони або недозволеності. Наприклад: 你不可以进去 nǐ bù kěyǐ jìnqù — Тобі не дозволено входити.

Модальні дієслова можливості (能 néng, 可以 kěyǐ,) в китайській мові використовуються для вираження можливості здійснення певної дії або події. Наприклад: 我能说中文 . Wǒ néng shuō Zhōngwén. — Я можу говорити китайською мовою.

你可以帮我吗? Nǐ kěyǐ bāng wǒ ma? — Ти можеш мені допомогти?

他可能会迟到。 Tā kěnéng huì chí dào. — Він можливо запізниться.

Також, у китайській мові є інші модальні дієслова, які використовуються для вираження інших значень, такі як: обов'язок, можливість, бажання тощо.

Висновки до розділу 2

Модальні дієслова можливості в китайській мові використовуються для вираження можливості, дозволу, бажання, потенціалу, обмежень, рекомендацій, а також можуть використовуватися з іншими дієсловами. Їх функціонально-семантичні особливості дозволяють китайській мові виразно

передавати різні значення думки та відтінки емоцій.

Модальні дієслова можливості в китайській мові мають різні функції та семантику. Основними функціями модальних дієслів можливості є: вираження можливості, вираження ймовірності, вираження побажання.

Щодо семантики, модальні дієслова можливості у китайській мові мають наступні значення: запит, згода, заборона, обмеження, можливість, ймовірність, побажання на виконання певних дій.

ВИСНОВОК

У сучасній китайській мові модальні дієслова грають важливу роль в вираженні різних значень та відтінків мовного висловлення. Найбільш поширені модальні дієслова можливості включають 能 néng, 可以 kěyǐ, 可 kě, які використовуються для вираження можливості здійснення певної дії або події.

Окрім модальних дієслів можливості, в китайській мові також є інші модальні дієслова, які використовуються для вираження різних значень, такі як обов'язок, можливість, бажання тощо.

Наприклад, 必須 bìxū виражає обов'язок, 应该 yīnggāi виражає рекомендацію або повинність, 想 xiǎng виражає бажання.

Також, в китайській мові можна використовувати дієслова-допоміжники, які допомагають утворити різні модальні форми, такі як 会 huì, 要 yào, 得děi.

Узагальнюючи все вищесказане, можна зробити висновок, що модальні дієслова в китайській мові є дуже важливими для вираження різних значень та відтінків нашої мови. Вони є необхідним елементом для вивчення китайської мови та її використання в повсякденному житті під час спілкування.

Модальні дієслова в китайській мові мають свої аналогічні конструкції в інших мовах. Наприклад, дієслово "можливо" в китайській мові (可能 kěnéng) відповідає англійському "maybe", французькому "peut-être", іспанському "tal vez" тощо.

Дієслово "повинен" в китайській мові (应该 yīnggāi) відповідає англійському "should", французькому "devrais", іспанському "debería" і т.д.

Проте, варто відзначити, що існують різні особливості вживання модальних дієслів у китайській мові порівняно з іншими мовами. Наприклад, дієслово "можливо" в китайській мові часто вживається як додатковий

аргумент в аргументації, що не є так часто вживаним в англійській мові. Крім того, дієслово "повинен" в китайській мові має більш сильну конотацію обов'язку, порівняно з англійським "should", який може бути менш категоричним.

Таким чином, хоча й існують аналогічні конструкції в різних мовах, варто звернути увагу на відмінності в їх вживанні та конотаціях у різних мовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ао-шуан, Т. (2002). Проблеми прихованої граматики: Синтаксис, семантика та прагматика мови ізольованого ладу (на прикладі китайської мови). Мови слов'янської культури.
2. Ван Ляо-І. (1954). Основи китайської граматики. Видавництво зарубіжної літератури.
3. Ван Сяоцзюнь, Нагорний І. А. (2010). Модальні дієслова та частки у китайській мові.
4. Ван, Х. (2016). Корпусне дослідження модальності в китайській мові. Журнал китайської лінгвістики, 44 (1), 1-41.
5. Войналович Л. П. (2013). Модальність як багатоаспектна лінгвістична категорія. Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Серія : Філологічні науки.
6. Вступ до східної філології : навчальний посібник для студентів другого курсу спеціальності "Мова та література (китайська)" / К. Г. Мурашевич. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2013.
7. Горєлов В. І. (1989). Теоретична граматика китайської мови.
8. Кім, Дж. (2018). Використання англійських слів у корейській поп-ліриці: аналіз на основі корпусу. Журнал універсальної мови, 19 (1), 7-32.
9. Кім, Дж. (2017). Перемикання кодів і запозичення в К-рор текстах. Міжнародний журнал змісту, 13 (2), 46-52.
10. Кірносова Н.А. (2007). Практична граматика китайської мови : навчальний посібник. ВПЦ "Київський університет".
11. Колодко С.А. Китайсько-український словник. Інститут філології Київського національного університету. - К.; ТОВ Вид. «Консультант», 2004.
12. Кочерган, М. П. (2010). Загальне мовознавство (3 вид.). Академія.
13. Лі К. і Томпсон С. А. (1981). Мандарин китайська: функціональна довідкова граматика. Berkeley: University of California Press.

14. Лі, С. Й. (2019). Використання англійських запозичень у корейських теледрамах. Журнал Азії TEFL, 16 (3), 1051-1063.
15. Любимова, Ю. С. (2015). Типи модальних значень в сучасній китайській мові. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.
16. Любимова, Ю. С. (2016). Функціонально-семантичне поле модальності у сучасній китайській мові [Неопубл. дис. канд. філол. наук]. Київський Національний Лінгвістичний Університет.
17. Люй Шу-сян (1965). Нарис граматики китайської мови. Частина перша. Категорії.
18. Ляпон М.В. (1990). Лінгвістичний енциклопедичний словник
19. Сан, К. (2006). Китайська мова: лінгвістичний вступ. Кембридж: Cambridge University Press.
20. Селіванова О. О. (2006). Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля. К. с. 8.
21. Сін, Ф. (2009). Епістемічна модальність у китайській мові: типологічна перспектива. Мова та лінгвістика, 10 (4), 771-808.
22. Сонг, Ю. Дж. (2020). Використання англійських запозичених слів у корейських драмах і сприйняття корейсько-англійської двомовності. Міжнародний журнал мови та лінгвістики, 7(2), 48-54.
23. Тао, Х. (2010). Корпусне дослідження модальних дієслів у китайській мові. Журнал китайської лінгвістики, 38 (2), 241-273.
24. Хоружева, Л. Є., Юнак, В. Г., Вятчаніна С. В. (2021). Українсько-китайський словник до підручника "Українська для студентів-іноземців (початковий рівень)".
25. Чен, П. (2011). Модальні частки в китайському дискурсі: функціональна перспектива. Амстердам: Видавництво Джона Бенджамінса.
26. Чжан, Н. (2015). Корпусне дослідження модальних дієслів у китайській мові: контрастний аналіз між американською англійською та китайською. Journal of Language Teaching and Research, 6(6), 1236-1243.

27. Шин, М. (2018). Використання англійської мови в корейській драмі: дослідження на основі корпусу. Журнал гуманітарних і соціальних наук, 9(4), 59-69.
28. Яхонтов С.Є. (1957). Категорія дієслова у китайській мові.
29. 丁声树. (1999). 现代汉语语法讲话. 商务印书馆.
30. 徐晶凝. (2008). 现代汉语语话情态研究的. 昆仑出版社.

论文摘要

现代汉语可能情态动词的特征。 本文致力于研究现代汉语中可能的情态动词。它包括对不同情态动词的概述、它们在不同上下文中的含义和用法、与其他语言中类似结构的比较，以及对情态动词在各种中文文本和对话中的用法的分析。该作品使用了多种文献，包括主要语言学家的研究和语料库研究。这项研究的结果对于任何想要更好地理解情态动词在不同语境中的使用方式的汉语学习者都是有用的。

这部作品详细考察了应该 (yīnggāi)、能 (kěyǐ)、必须 (bìxū) 和能 (néng) 等动词的用法和含义特征。这项工作包含对文献的回顾以及与其他语言中类似结构的比较。还考虑了情态动词在不同上下文和文本中的使用，这使得理解它们的功能和语义特征成为可能。**作品包含计划、引言、理论概述、情态动词用法分析和比较、结论和所用文献清单。**